

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka (przewodniczący)

SSN Ewa Stryczyńska (sprawozdawca)

SSN Agnieszka Żywicka

w sprawie z powództwa J. N.

przeciwko W. w B.

o odprawę emerytalną,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 26 marca 2025 r.,

skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 22 grudnia 2022 r., sygn. akt V Pa 27/22,

oddala skargę kasacyjną.

Ewa Stryczyńska Jarosław Sobutka Agnieszka Żywicka

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z 11 czerwca 2022 r. zasądził od pozwanego W. w B. na rzecz powoda J. N. kwotę 35.697,48 zł. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 kwietnia 2020 r. do dnia zapłaty tytułem odprawy emerytalnej (pkt I.), zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.700 zł tytułem

zwrotu kosztów zastępstwa prawnego wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty (pkt II.) i nadał wyrokowi w zakresie punktu I. rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 5.949,58 zł. (pkt III).

Sąd Rejonowy ustalił, że J. N. w okresie od 16 października 1982 r. do 30 września 1993 r., tj. przez 10 lat 11 miesięcy i 15 dni, pełnił służbę stałą w Komendzie Wojewódzkiej Policji w B. a następnie od 1 października 1993 r. do 3 lipca 1998 r., tj. przez 4 lata 9 miesięcy i 3 dni, pełnił służbę stałą w P. w B. Stosunek służbowy został rozwiązany na podstawie art. 45 ust. 3 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej.

Decyzją z 5 października 1998 r. Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie przyznał powodowi emeryturę policyjną od 1 sierpnia 1998 r. Powód jako emeryt podjął pracę od 2 marca 1999 r. do 31 sierpnia 1999 r. (przez 5 miesięcy i 30 dni) w Urzędzie Gminy w J. Następnie od 1 stycznia 2000 r. do 31 października 2001 r. (przez 1 rok i 10 miesięcy) świadczył pracę na rzecz J. w B. a od 1 listopada 2001 r. do 30 czerwca 2005 r. (przez 3 lata i 8 miesięcy) był zatrudniony w przedsiębiorstwie N. spółce jawnej w B.

W okresie od 1 lipca 2005 r. do 29 lutego 2020 r. (tj. przez 14 lat i 8 miesięcy) J. N. był zatrudniony w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii w B. Był wówczas członkiem korpusu służby cywilnej. Ponadto w okresie od 4 grudnia 2019 r. do 31 marca 2020 r. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w P. spółka jawna w Z. Od 1 kwietnia 2020 r. powód został wyrejestrowany z ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia w ww. Przedsiębiorstwie, a po dwudniowej przerwie ponownie podjął pracę w tym zakładzie i został ponownie zgłoszony do ubezpieczeń społecznych.

W lutym 2020 r. powód prowadził negocjacje z niemieckimi Zakładami Mięsnymi P., chcąc podjąć tam zatrudnienie od 1 kwietnia 2020 r. Ostatecznie poinformowano go, że najwcześniej będzie to możliwe od 6 kwietnia 2020 r. W tej sytuacji powód zaproponował pracodawcy – P. rozwiązanie umowy o pracę na mocy porozumienia stron 23 marca 2020 r. Pracodawca zgodził się na propozycję powoda, ale z dniem 31 marca 2020 r. Ze względu na pandemię koronawirusa niemieckie przedsiębiorstwo wstrzymało zatrudnienia w kwietniu 2020 r. Powód otrzymał propozycję zatrudnienia w zakładach przetwórstwa rybnego we Francji, jednak z

uwagi na nieznaną języka, oferty tej nie przyjął. Były pracodawca P. zgodził się na ponowne zatrudnienie powoda od 3 kwietnia 2020 r. W dniach 1-2 kwietnia 2020 r. powód nie był zatrudniony w żadnym podmiocie. 3 kwietnia 2020 r. powód ponownie zawarł umowę o pracę z P. na czas określony od 3 kwietnia 2020 r. do 30 czerwca 2020 r., następnie 30 czerwca 2020 r. zawarł kolejną umowę terminową na okres od 1 lipca 2020 r. do 30 września 2022 r.

Pismem z 30 marca 2020 r. powód wystąpił do Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w B. z wnioskiem o wypłatę odprawy emerytalnej, wskazując, że nigdy wcześniej odprawy emerytalnej nie otrzymał. Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w B. 25 maja 2020 r. odmówił powodowi wypłaty odprawy emerytalnej.

Przechodząc do rozważań prawnych Sąd Rejonowy podniósł, że powód był zatrudniony w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii na urzędniczym stanowisku, zatem podstawą prawną jego roszczenia jest art. 94 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej, który stanowi, że członkowi korpusu służby cywilnej, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia, a jeżeli członek korpusu służby cywilnej przepracował co najmniej 20 lat w służbie cywilnej, jednorazowa odprawa przysługuje w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia. Staż pracy powoda znacznie przekraczał 20 lat, wobec tego nabył on prawo do odprawy emerytalnej w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia.

Zdaniem Sądu Rejonowego w sprawie nie miało znaczenia, w jaki sposób doszło do rozwiązania umowy o pracę łączącej powoda z pozwanym, ale to, czy powód uzyskał „status wyłącznie emeryta”. W dacie ustania stosunku pracy z pozwanym (tj. 29 lutego 2020 r.) powód pozostawał nadal w zatrudnieniu u innego pracodawcy, z którym rozwiązał stosunek pracy w terminie późniejszym (tj. 31 marca 2020 r.). Dopiero wtedy (począwszy od 1 kwietnia 2020 r.) powód uzyskał status wyłącznie emeryta i zachował go przez dwa dni (do 3 kwietnia 2020 r.).

Sąd pierwszej instancji podniósł, że przesłanką prawa do odprawy emerytalnej jest rozwiązanie stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę. Stosunek pracy łączący powoda z pozwanym uległ rozwiązaniu z zachowaniem okresu wypowiedzenia na podstawie art. 30 § 1 pkt 2 Kodeksu pracy - 29 lutego 2020 r.

Po rozwiązaniu umowy o pracę na mocy porozumienia stron z drugim pracodawcą 31 marca 2020 r. - powód krótkotrwale posiadał status emeryta. Został więc zachowany, zdaniem Sądu Rejonowego, związek czasowy między rozwiązaniem obydwu stosunków pracy, a przejściem na emeryturę, rozumiany jako zmiana statusu pracownika-emeryta na status wyłącznie emeryta. Po rozwiązaniu obydwu dotychczasowych stosunków pracy tzn. łączących powoda z pozwanym Wojewódzkim Inspektorem Weterynarii w B. oraz z P. powód 1 i 2 kwietnia 2020 r. był wyłącznie emerytem. Niewątpliwie zatem, w ocenie Sądu Rejonowego, powód przeszedł na emeryturę po rozwiązaniu stosunku pracy z pozwanym, aczkolwiek stan ten trwał krótko.

Zdaniem Sądu Rejonowego pomimo tego, że w dacie rozwiązania stosunku pracy z pozwanym, powód pozostawał pracownikiem L. - to przysługuje mu od Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w odprawa emerytalna na podstawie art. 94 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej. Na początku kwietnia 2020 r. powód uzyskał status wyłącznie emeryta, a przy tym nigdy wcześniej odprawy emerytalnej nie otrzymał. W konsekwencji należało uznać, że w przypadku powoda zostały spełnione wszystkie przesłanki nabycia prawa do odprawy emerytalnej.

Na skutek apelacji powoda Sąd Okręgowy w Białymstoku, wyrokiem z 22 grudnia 2022 r., zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo oraz orzekł o kosztach postępowania obciążając powoda kosztami zastępstwa prawnego pozwanego.

Sąd drugiej instancji ustalił, że Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA decyzją z 5 października 1998 r. przyznał powodowi od 3 lipca 1998 r. prawo do emerytury policyjnej. Jego wysługa wynosiła 16 lat i 8 m-cy. Z tego powodu podstawa wymiaru świadczenia wyniosła tylko 44,33%. Długoletnie, późniejsze zatrudnienie spowodowało, że podstawa ta wzrosła do 75%. Wg decyzji z 2 listopada 2021 r. powód miał przyznaną emeryturę w wysokości 7.278 zł. Z ustaleń sądu pierwszej instancji wynikało, że powód wiosną 2020 r. miał trzy źródła utrzymania z czego emerytura była świadczeniem najwyższym.

Sąd Okręgowy przypomniał, że na podstawie art. 94 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej członkowi korpusu służby cywilnej, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę przysługuje jednorazowa odprawa. W tym przepisie został użyty czasownik „ustać” w czasie przeszłym. Jego synonimami są czasowniki:

zakończyć się, urwać się, przemiąć. Wykładnia logiczna art. 94 ust. 1 wskazuje, że ustanie stosunku pracy powinno nastąpić w związku z przejściem na emeryturę. Zdaniem Sądu drugiej instancji w przypadku powoda takiego związku nie można stwierdzić, gdyż pracodawca wypowiedział umowę ze skutkiem na 29 lutego 2020 r., a przyczyną złożenia takiego oświadczenia było naruszenie przez powoda obowiązków pracowniczych.

Sąd Okręgowy podkreślił, że w przypadku pracownika służby cywilnej istotne znaczenie ma na jaką emeryturę powinno nastąpić przejście. Zdaniem tego Sądu porównanie treści art. 27 i 28 ustawy z 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych z art. 94 i 98 ustawy o służbie cywilnej wskazuje, że obu kategoriom pracowników przysługują podobne świadczenia - odprawa emerytalna i emerytura na zasadach określonych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. O ile ustawa o pracownikach urzędów państwowych obowiązuje od 1982 r., to w ciągu 12 lat zostały uchwalone 4 ustawy o służbie cywilnej (z 21 listopada 2008 r., z 24 września 2006 r., z 18 grudnia 1998 r. i z 5 lipca 1996 r.). W trzech ustawach obowiązujących po 1 stycznia 1999 r. wśród różnych uprawnień członka korpusu służby cywilnej ustawodawca zagwarantował mu prawo do świadczenia emerytalnego na zasadach określonych w przepisach o emeryturach i rentach z FUS. W ten sposób określił, że nie przysługuje mu emerytura rolnicza, wojskowa, policyjna lub nauczycielska.

Zdaniem Sądu Okręgowego między prawem do emerytury z FUS (art. 98 ustawy o służbie cywilnej) a prawem do odprawy emerytalnej istnieje ścisły związek systemowy, gdyż oba zostały zamieszczone w tym samym rozdziale 7 ustawy, dotyczącym uprawnień członków korpusu służby cywilnej. Wykładnia systemowa polega na ustaleniu właściwego znaczenia przepisu na podstawie jego usytuowania w systemie prawa. Umieszczenie przepisu w danym akcie nie jest przypadkowe, lecz wynika z racjonalnego działania prawodawcy. Taka wykładnia pozwala na ustalenie sensu znaczeniowego danego przepisu ze względu na obowiązywanie innego przepisu w sposób zgodny dla obu. Odprawę emerytalną może uzyskać pracownik lub urzędnik służby cywilnej tylko w razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę określoną w ustawie z 17 grudnia 1998 r. Art. 98 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej wprost stanowi, że pracownikowi służby cywilnej

urodzonemu przed 1 stycznia 1948 r. przysługuje emerytura wcześniejsza w razie rozwiązania stosunku pracy z powodu likwidacji urzędu i posiadania wymaganego okresu zatrudnienia. Każdy inny może zostać emerytem po ukończeniu przez mężczyznę 65 lat i bez określonego okresu zatrudnienia. Sąd stwierdził, że jeśli uznać ust. 2 za przepis szczególny wobec ust. 1 to żadna, inna wcześniejsza emerytura nie daje prawa do odprawy emerytalnej. Ponadto Sąd drugiej instancji stwierdził, że skoro powód urodził się [...] 1956 r., to w dacie rozwiązania z nim przez pozwanego umowy o pracę miał 64 lata, wobec czego 29 lutego 2020 r. nie mógł nabyć emerytury, a w konsekwencji nie mógł nabyć prawa do odprawy emerytalnej.

Od wyroku Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wniósł powód. Skarżący zaskarżył wyrok w całości i wniósł o orzeczenie co do istoty sprawy przez uwzględnienie powództwa w całości oraz o zasądzenie na rzecz powoda kosztów procesu za obie instancje oraz za postępowanie kasacyjne według norm przepisanych, ewentualnie skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania kasacyjnego.

W podstawach skargi kasacyjnej skarżący zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego tj.:

1. art. 94 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przez wadliwe przyjęcie, że komentowany przepis uzależnia prawo do odprawy emerytalnej od ustania stosunku pracy w związku z przejściem pracownika służby cywilnej na powszechną emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, podczas gdy niespełnienie przez powoda warunków do uzyskania emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (wobec objęcia go systemem zaopatrzenia emerytalnego policjantów) oraz prowadzenie dalszej aktywności zawodowej w formie umowy o pracę nie pozbawiało go prawa do uzyskania odprawy emerytalnej, jak również przez błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że prawo do odprawy emerytalnej przysługuje pracownikowi służby cywilnej wyłącznie, gdy w dacie ustania stosunku pracy, spełnia warunki przewidziane do nabycia emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a w konsekwencji uznanie, że powód nie osiągając wieku 65 lat nie

spełnił warunków do uzyskania odprawy, o której mowa w ww. przepisie posiadając w chwili zakończenia stosunku pracy u pozwanego emeryturę mundurową oraz,

2. art. 94 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej przez błędną wykładnię i przyjęcie, że pracownikowi służby cywilnej przysługuje odprawa emerytalna wyłącznie jeżeli do rozwiązania stosunku pracy dochodzi z przyczyny przejścia na emeryturę, podczas gdy o wadliwości wykładni świadczy powiązanie przez Sąd pojęcia „z przyczyny” z pojęciem „w związku”, o którym mowa w ww. przepisie, co doprowadziło do błędnego rozumienia przepisu, że ww. pojęcia Sąd utożsamiał, podczas gdy prawidłowa wykładnia ww. przepisu wskazuje, że w terminie „ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę” mieszczą się wszystkie zdarzenia prowadzące do zakończenia zatrudnienia pracowniczego, w tym przede wszystkim są to wszelkie postaci rozwiązania więzi pracowniczej w rozumieniu art. 30 § 1 pkt 1-4 Kodeksu pracy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zawiera usprawiedliwionych zarzutów, co skutkuje jej oddaleniem.

Stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod rozwagę nieważność postępowania. W rozpoznawanej sprawie, wobec braku oparcia skargi kasacyjnej na podstawie naruszenia przepisów postępowania, mających istotny wpływ na wynik sprawy, zakres kognicji Sądu Najwyższego wyznaczają wyłącznie zarzuty podniesione w ramach kasacyjnej podstawy naruszenia prawa materialnego. Dotyczą one wykładni art. 94 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z 2024 r., poz. 409 ze zm.). Przypomnieć zatem trzeba, że stosownie do treści wskazanego przepisu członkowi korpusu służby cywilnej, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia, a jeżeli członek korpusu służby cywilnej przepracował co najmniej 20 lat w służbie cywilnej,

jednorazowa odprawa przysługuje w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego zwrócono uwagę, że uregulowanie art. 94 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej wykazuje podobieństwo do treści art. 92¹ § 1 Kodeksu pracy, w myśl którego odprawa pieniężna przysługuje pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę. Wobec podobnej treści ww. przepisów w zakresie koniecznych do spełnienia przesłanek uprawniających do nabycia prawa do odprawy emerytalnej Sąd Najwyższy przyjmuje, że przy rozwiązywaniu problemów interpretacyjnych, powstających na tle wykładni art. 94 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej uzasadnione jest uwzględnienie wypowiedzi judykatury odnoszących się do wykładni art. 92¹ k.p. (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 2 października 2013 r., II PK 13/14, LEX nr 1388658 i z 29 września 2021 r., II PSKP 48/21, LEX nr 3316571).

Przejście na emeryturę oznacza utratę statusu pracownika w zamian za uzyskanie statusu emeryta. Pojęciowo i funkcjonalnie przejście na emeryturę powinno pozostawać w związku z ustaniem stosunku pracy. Nie ulega bowiem wątpliwości, że kluczowe znaczenie dla oceny zasadności żądania o wypłatę odprawy emerytalnej, w świetle brzmienia przytoczonych wyżej przepisów, ma właśnie przesłanka związku pomiędzy ustaniem stosunku pracy a przejściem na emeryturę. W orzecznictwie Sądu Najwyższego pojęcie tego związku ujmowane jest szeroko.

W dotychczasowym orzecznictwie Sąd Najwyższy jednolicie przyjmuje, że ustanie stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę może mieć charakter czasowy (gdy rozwiązanie stosunku pracy zbiega się w czasie z nabyciem prawa do świadczenia emerytalnego niezależnie od przyczyny rozwiązania stosunku pracy), przyczynowy (gdy rozwiązanie stosunku pracy następuje dlatego, że pracownik nabywa prawo do świadczenia emerytalnego) bądź czasowo-przyczynowy (gdy przyczyną rozwiązania stosunku pracy jest nabycie prawa do emerytury i rozwiązanie następuje w związku czasowym z przyznaniem świadczenia). Między rozwiązaniem stosunku pracy a nabyciem prawa do świadczenia może zachodzić także związek funkcjonalny, który oznacza, że rozwiązanie stosunku pracy następuje wprawdzie

przed ustaleniem prawa do świadczenia, ale przyznanie świadczenia jest konsekwencją sytuacji bezpośrednio poprzedzającej ustanie zatrudnienia (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 30 marca 1994 r., I PRN 10/94, OSNAPiUS 1994 nr 1, poz. 12; z 17 lutego 1998 r., I PKN 528/97, OSNAPiUS 1999 nr 2, poz. 55; z 2 marca 2010 r., I PK 239/09, LEX nr 585781; z 12 kwietnia 2018 r., I PK 17/17, LEX nr 2475060 czy uchwałę Sądu Najwyższego z 8 grudnia 1993 r., I PRN 111/93, OSNAPiUS 1994 nr 12, poz. 243 oraz wyrok z 29 września 2021 r., II PSKP 48/21, LEX nr 3316571).

Sąd Najwyższy w dotychczasowym orzecznictwie wyjaśnił również, że przejściem na emeryturę jest zamiana statusu pracownika lub pracownika-emeryta na status wyłącznie emeryta. Następuje ono zawsze i tylko przez rozwiązanie stosunku pracy. Dopóki bowiem trwa stosunek pracy, osoba pobierająca emeryturę nie przestaje być pracownikiem. Ani nabycie przez pracownika prawa do emerytury ani przyznanie świadczenia, ani nawet jego wypłata nie stanowią zdarzeń powodujących ustanie zatrudnienia. Pracownik pobierający emeryturę w czasie nieprzerwanie trwającego stosunku pracy przechodzi więc na emeryturę dopiero po ustaniu tego zatrudnienia. Innymi słowy ani art. 92¹ k.p., ani przepisy szczególne, w tym art. 94 ustawy o służbie cywilnej, nie przewidują możliwości pozbawienia prawa do odprawy pracowników przechodzących na emeryturę, którzy - kontynuując zatrudnienie - nabyli i korzystali dotychczas z prawa do emerytury (por. wyrok Sądu Najwyższego z 6 maja 2003 r., I PK 223/02, Prok. i Pr. - wkładka 2004 nr 1, poz. 41).

Przejście na emeryturę pracownika, który miał przyznaną wcześniej emeryturę i pobierał to świadczenie w okresie zatrudnienia oznacza więc rezygnację z dotychczasowego życia zawodowego i posiadanie wyłącznie statusu emeryta (Sąd Najwyższy wyrok z 11 października 2007 r., III PK 40/07 oraz z 8 grudnia 2020 r., II PK 37/19, LEX nr 3089246). Pracownik, który pobiera emeryturę (np. wojskową), nabywa prawo do odprawy emerytalnej na podstawie art. 94 ustawy o służbie cywilnej wówczas, gdy na skutek rozwiązania stosunku pracy rezygnuje z dotychczasowego życia zawodowego, wybierając świadczenie emerytalne jako podstawowe źródło swego utrzymania. Tylko bowiem wówczas można mówić o „rozwiązaniu stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę” (wyrok Sądu Najwyższego z 29 września 2021 r., II PSKP 48/21, LEX nr 3316571).

W rozpoznawanej sprawie, w świetle przytoczonych wyżej wypowiedzi orzecznictwa nieuzasadniony okazał się zarzut kasacyjny powoda naruszenia prawa materialnego, a mianowicie art. 94 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej. Jak wyjaśniono wyżej, z interpretacji wskazanego przepisu wynika konkluzja, zgodnie z którą przejście na emeryturę musi pozostawać w związku z ustaniem stosunku pracy. Tymczasem powód tego związku w rozumieniu tak czasowym, jak też przyczynowym czy funkcjonalnym, nie zdołał wykazać.

Powód w okresie od 1 lipca 2005 r. do 29 lutego 2020 r., był zatrudniony w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii w B. Umowa o pracę uległa rozwiązaniu na skutek wypowiedzenia pracodawcy, co nie wpływa na ocenę zasadności żądań powoda. Nie ma także znaczenia wcześniejsze nabycie i korzystanie przez powoda z prawa do emerytury policyjnej.

Bezpośrednio po rozwiązaniu umowy o pracę, powód pozostawał nadal w zatrudnieniu u innego pracodawcy, gdyż w okresie od 4 grudnia 2019 r. do 31 marca 2020 r. zatrudniony był w P. w Z. Na mocy porozumienia stron skarżący 31 marca 2020 r. rozwiązał umowę pracę z P. Wymaga przy tym zauważenia, że przyczyną rozwiązania umowy z tym pracodawcą były podjęte przez skarżącego negocjacje z niemieckim podmiotem w sprawie przyszłego zatrudnienia, które powód zamierzał podjąć od 1 kwietnia 2020 r. Do tego zatrudnienia skarżącego nie doszło (na skutek pandemii) i przez 2 dni powód pozostawał (wbrew swej woli i staraniom) bez pracy (1 i 2 kwietnia 2020 r.). Skarżący 3 kwietnia 2020 r., zawarł ponownie umowę o pracę z P. na czas określony od 3 kwietnia 2020 r. do 30 czerwca 2020 r. a następnie w bezpośrednim następstwie kolejną umowę terminową do 30 września 2022 r.

Z przedstawionych w niniejszej sprawie faktów wynika, że skarżący nie spełnił warunków nabycia prawa do odprawy emerytalnej, bowiem w rzeczywistości nie przeszedł na emeryturę po ustaniu stosunku pracy z Wojewódzkim Inspektoratem Weterynarii, pozostając nadal zatrudnionym w P. w Z. Co więcej powód nie miał zamiaru zmienić swojego statusu z pracowniczego na wyłącznie emerytalny. O przejściu na emeryturę nie świadczy (wynikająca z przyczyn obiektywnych) dwudniowa przerwa w świadczeniu pracy, bowiem już 3 kwietnia 2020 r. skarżący ponownie stał się pracownikiem zawierając umowę o pracę z P. Nie ulega wątpliwości, że w sferze intencji powód nie miał zamiaru przejścia na emeryturę, gdyż

starał się o podjęcie nowego zatrudnienia u innego zagranicznego pracodawcy, bezpośrednio po rozwiązaniu umów o pracę z pozwanym i P., do czego ostatecznie nie doszło na skutek okoliczności niezależnych od powoda. W tej sytuacji brak jest jakiegokolwiek związku, postrzeganego tak z perspektywy obiektywnej jak i subiektywnej, zwłaszcza związku przyczynowo - czasowego między ustaniem stosunku pracy w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii a rzekomym przejściem na emeryturę. Nie można bowiem przyjąć, że powód faktycznie przeszedł na emeryturę. Zasadnie zatem w tej sytuacji Sąd Okręgowy uznał, że stosunek pracy powoda z pozwanym ustał bez związku z przejściem na emeryturę, choć u podstaw rozstrzygnięcia przyjął nieco inną argumentację.

Nie ma natomiast racji Sąd Okręgowy stwierdzając, że prawo do odprawy, nie przysługiwało powodowi z uwagi na niespełnienie przez niego warunku osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego.

W wyroku z 12 kwietnia 2022 r. (w sprawie II PSKP 86/21, LEX nr 3404876) Sąd Najwyższy skrytykował pogląd, że przewidziane w art. 94 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej, jak i w art. 92¹ § 1 k.p., prawo do odprawy emerytalnej związane jest z „przejściem” na świadczenie emerytalne lub rentowe wynikające z przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Sąd Najwyższy stwierdził brak podstaw do uznania, że prawo do odprawy z art. 92¹ § 1 k.p. uwarunkowane jest „przejściem na emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych”. Przepis ten nie formułuje takiego wymagania, jak czynił to wprost art. 39 k.p. w brzmieniu obowiązującym przed 1 czerwca 2004 r., a zaprezentowana wykładnia prowadziłaby do pozbawienia prawa do odprawy emerytalnej zarówno pracownika, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę, co prawda przewidzianą w art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.), jednak przysługującą z odrębnego Funduszu Emerytur Pomostowych (art. 29 ust. 1 i art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych; Dz.U. z 2018 r., poz. 1924 ze zm.), jak i pracownika, który w sytuacji zbiegu prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz emerytury wojskowej wybrał to ostatnie świadczenie, jako korzystniejsze (por. w tym zakresie wyrok Sądu Najwyższego z 4 grudnia 2013 r., II UK 223/13, LEX nr 1394110 i powołane w nim orzecznictwo).

Także w wyroku z 11 października 2007 r. (w sprawie III PK 40/07, LEX nr 338805) Sąd Najwyższy przyjął, że pobieranie emerytury policyjnej w trakcie wykonywania pracy w ramach stosunku pracy i powrót po ustaniu tego stosunku pracy do statusu "emeryta policyjnego" nie pozbawia pracownika prawa do odprawy emerytalnej przewidzianej w art. 92¹ § 1 k.p. Zdaniem Sądu Najwyższego stanowisko to jest aktualne także w przypadku odprawy emerytalnej na podstawie art. 94 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej, w którym również jest mowa o „przejściu na emeryturę”.

Mając na uwadze przedstawione argumenty, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c., orzekł o oddaleniu skargi kasacyjnej powoda.

[SOP]